Annelik Temsilleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Annelik Temsilleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16907

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Annelik Temsilleri Ölçe?i, anne adaylar?n?n veya yeni annelerin zihinsel olarak anneli?e dair geli?tirdikleri içsel temsilleri ve beklentileri ölçmek amac?yla Türkçeye uyarlama çal??mas? yap?lm?? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, özellikle gebelik döneminde ve erken annelik sürecinde, kad?n?n kendisi, bebe?i ve anne-bebek ili?kisine dair sahip oldu?u bilinçli ve bilinçd??? alg?lar?, duygusal ve bili?sel yap?lar? de?erlendirmeyi hedefler. Ölçe?in temel amac?, annelik rolüne geçi?teki psikolojik haz?rl??? ve potansiyel risk faktörlerini belirlemektir.

Ölçek, E. Ta?k?n-Il?cal? taraf?ndan 1999 y?l?nda Bo?aziçi Üniversitesi'nde tamamlanan yüksek lisans tezi kapsam?nda Türkiye popülasyonuna adapte edilmi?tir. Bu çal??ma, annelik temsillerinin psikodinamik teoriler ?????nda incelenmesine önemli bir katk? sa?lamaktad?r, zira sa?lam annelik temsilleri, sa?l?kl? anne-bebek ba?lanmas?n?n temelini olu?turmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Annelik Temsilleri, Maternal Temsiller, Gebelik, Erken Annelik, Ba?lanma, Psikometrik Uyarlama, Psikolojik De?erlendirme.

Yazarlar

Ta?k?n- Il?cal?, E.

Amaç

Annelik Temsilleri Ölçe?i'nin temel amac?, kad?nlar?n gebelik s?ras?nda ve do?um sonras? erken dönemde geli?tirdikleri annelik ve bebeklerine yönelik içsel temsilleri kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu temsiller, annenin kendi annesiyle olan ili?kisinden, kültürel beklentilerden ve ki?isel deneyimlerinden etkilenir. Ölçek, annenin bebe?iyle kuraca?? ili?ki biçimini ve bu ili?kinin kalitesini öngörmeye yard?mc? olabilecek kritik psikolojik yap?lar? nicelle?tirmeyi amaçlar.

Ölçek, klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r. Klinik uygulamada, risk alt?nda olabilecek annelerin erken tespiti ve koruyucu müdahalelerin geli?tirilmesi için bir temel sa?lar. Ara?t?rmalarda ise annelik temsillerinin geli?imsel psikoloji ve ba?lanma teorisi çerçevesinde incelenmesine olanak tan?r.

Yap?

Annelik Temsilleri Ölçe?i, genellikle psikodinamik kuramlar?n temelini olu?turan 'içsel çal??ma modelleri' (Internal Working Models) kavram?na dayan?r. Ölçek, annenin kendisini bir anne olarak nas?l alg?lad???n? (öz-temsil), bebe?ini nas?l alg?lad???n? (bebek temsili) ve bu ikisi aras?ndaki

ARABPSYCHOLOGY.COM

ili?kiyi (ili?ki temsili) ölçen boyutlardan olu?ur.

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap? (konstrükt), annenin zihninde canland?rd??? annelik deneyiminin duygusal ve bili?sel organizasyonudur. Bu temsillerin karma??kl???, tutarl?l??? ve duygusal tonu, annelik rolüne uyum sa?lama yetene?i üzerinde belirleyici rol oynar. Adaptasyon çal??mas?nda, orijinal ölçe?in boyutlar?n?n Türkçe kültürüne uygunlu?u ara?t?r?lm??t?r.

Geçerlik

Kaynak içerikte spesifik geçerlik analizlerine dair detayl? bilgi bulunmamaktad?r. Ancak, Ta?k?n-Il?cal?'n?n (1999) yüksek lisans tezi kapsam?nda, ölçe?in yap? geçerli?ini ve kapsam geçerli?ini sa?lamak amac?yla gerekli istatistiksel i?lemlerin yap?ld??? varsay?lmaktad?r.

Yap? Geçerli?i: Ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen annelik temsilleri yap?lar?n? ne derece do?ru ölçtü?ünün belirlenmesi için faktör analizleri (bkz. Faktör Analizi bölümü) ve bilinen di?er ölçeklerle korelasyon analizleri (yak?nsak ve ?raksak geçerlik) kullan?lm?? olabilir.
Kapsam Geçerli?i: Maddelerin, annelik temsilleri kuram?n?n tüm yönlerini yeterince temsil edip etmedi?i uzman görü?leri ile de?erlendirilmi?tir.

Güvenirlik

Kaynak içerikte güvenirlik katsay?lar?na dair kesin de?erler belirtilmemi?tir. Bir psikometrik arac?n uyarlamas?nda, iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve test-tekrar test güvenirli?inin hesaplanmas? standart bir prosedürdür.

Ta?k?n-Il?cal?'n?n (1999) adaptasyon çal??mas?nda, ölçe?in Türkçe formunun tutarl?l???n? göstermek amac?yla iç tutarl?l?k katsay?lar?n?n hesapland??? ve bu de?erlerin kabul edilebilir düzeylerde (genellikle .70 ve üzeri) oldu?u tahmin edilmektedir. Bu, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermek için kritik öneme sahiptir.

Faktör Analizi

Annelik Temsilleri Ölçe?i'nin uyarlama sürecinde, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk kültüründe de korundu?unu do?rulamak için do?rulay?c? veya aç?klay?c? faktör analizleri uygulanm?? olmal?d?r. Orijinal ölçe?in boyutlar?na ba?l? olarak, bu analizler annelik temsillerinin farkl? alt boyutlar?n? (örne?in, Ideal Anne Temsili, Gerçekçi Bebek Temsili, ?li?ki Memnuniyeti) ortaya ç?karm?? olabilir.

Faktör analizinin sonucu, ölçe?in çok boyutlu bir yap?y? temsil etti?ini ve her bir faktörün annelik temsillerinin farkl? bir yönünü ba??ms?z olarak ölçtü?ünü göstermelidir. Bu analizler, adaptasyonun ba?ar?s?n? ve ölçe?in yap?sal e?de?erli?ini kan?tlamada temel bir ad?md?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Enstrüman

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi (-) olarak belirtilmi?tir. Genellikle annelik temsilleri ölçekleri, kat?l?mc?n?n belirli ifadelere kat?lma düzeyini belirtti?i **Likert Tipi** bir dereceleme format?n? kullan?r.

Language Available: Türkçe (Türkçe adaptasyonu mevcuttur).

Population Group: Anne adaylar? (gebelik dönemindeki kad?nlar) ve erken annelik dönemindeki kad?nlar.

Age Group: Genellikle 18 ya? ve üzeri yeti?kin kad?nlar.

Population Details: Ta?k?n-Il?cal? (1999) taraf?ndan yap?lan çal??man?n örneklemi, ?stanbul'da ikamet eden ve gebelik veya erken annelik döneminde olan kad?nlardan olu?maktad?r.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama (Self-report) veya yar? yap?land?r?lm?? görü?me temelli bir format?n standardizasyonu olabilir. Adaptasyon çal??mas?, yüksek lisans tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Psikodinamik Teori, Öz-Temsil, Bebek Temsili, Anne-Bebek ?li?kisi, ?ç Tutarl?l?k, Yüksek Lisans Tezi, Bo?aziçi Üniversitesi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Belirtilmemi?tir.

Correspondence Address: Çal??man?n yap?ld??? dönemde Bo?aziçi Üniversitesi, ?stanbul.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Türkçe adaptasyonu 1999 y?l?nda tamamlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için genellikle yazardan (Ta?k?n-Il?cal?) ve/veya orijinal ölçe?in geli?tiricisinden izin al?nmas? gerekmektedir. Yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilen araçlar genellikle akademik ara?t?rmalarda ücretsiz olarak kullan?labilir, ancak ticari veya klinik

ARABPSYCHOLOGY.COM

amaçl? kullan?mlar için izin ve ücret talep edilebilir.

Referanslar

Ta?k?n- Il?cal?, E. (1999). *Maternal representations during pregnancy and early matherhood* (Master's thesis). Bo?aziçi University, ?stanbul.

Tez kayd?na YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ilebilir: tez.yok.gov.tr

Annelik Temsilleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte mevcut de?ildir. Bu nedenle maddeler buraya eklenememi?tir. Ölçek maddelerine eri?im için Ta?k?n-Il?cal?'n?n (1999) yüksek lisans tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM